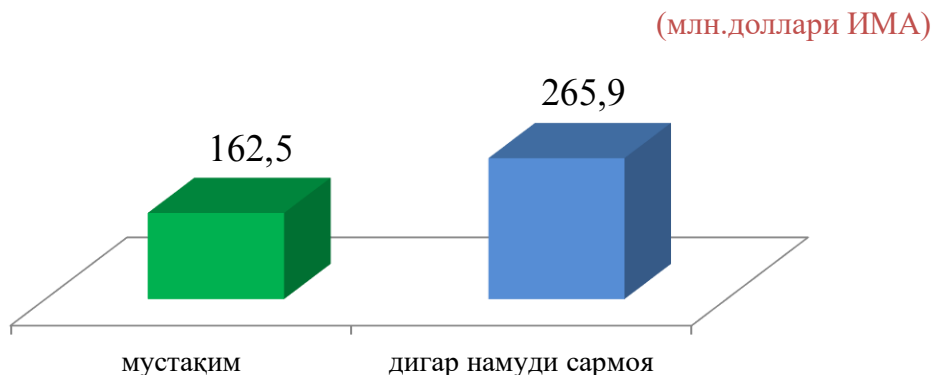

Маълумотнома оид ба воридоти сармояи хориҷӣ ба иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2020

Тибқи маълумоти Агенсии омери назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридоти умумии сармоягузори хориҷӣ дар соли 2020-ум, 428,4 млн. доллари ИМА-ро ташкил додааст, ки аз он 162,5 млн. доллари ИМА сармоягузори мустақим ва 265,9 млн. доллари ИМА қарзҳои аз ҷониби корхонаву ташкилотҳо ҷалбгардида мебошанд.

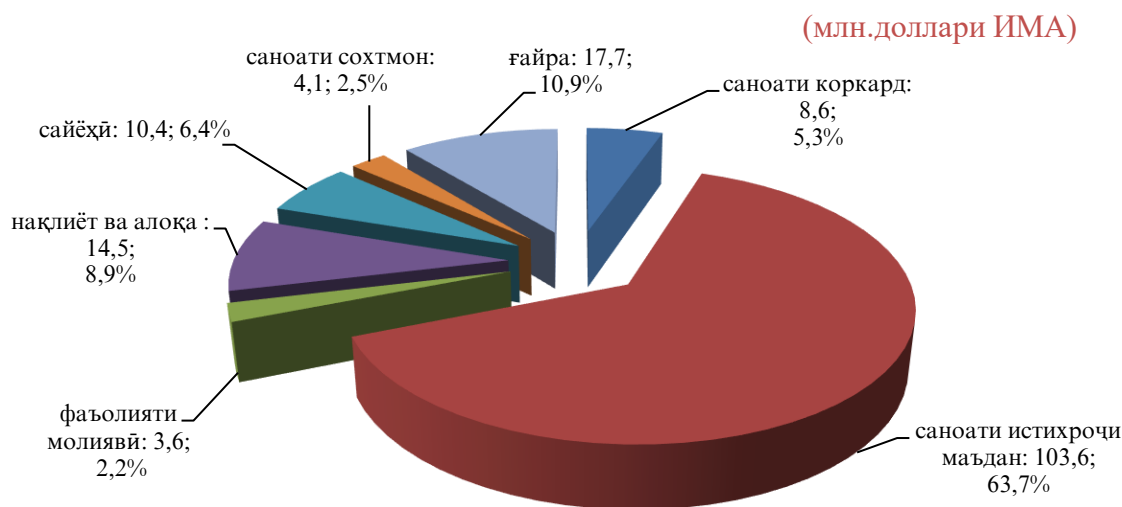
Диаграмма №1
Ҷалби сармояи хориҷӣ дар соли 2020

Ҳамзамон бояд қайд намуд, ки воридоти сармоягузори мустақим нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 183,3 млн. доллари ИМА ё 53% коҳиш ёфтааст.

Сармояи мустақим асосан ба соҳаҳои саноати коркард – 8,6 млн. дол. ИМА (5,3%), саноати истихроҷи маъдан – 103,6 млн. дол. ИМА (63,7%), фаъолияти молиявӣ ва ҳаргуна хизматрасонии тижоратӣ – 3,6 млн. дол. ИМА (2,2%), нақлиёт ва алоқа – 14,5 млн. дол. ИМА (8,9%), сайёҳӣ – 10,4 млн. дол. ИМА (6,4%), саноати сохтмон – 4,1 млн. дол. ИМА (2,5%) ва ғайраҳо – 17,7 млн.доллари ИМА (10,9%) равона карда шудаанд.

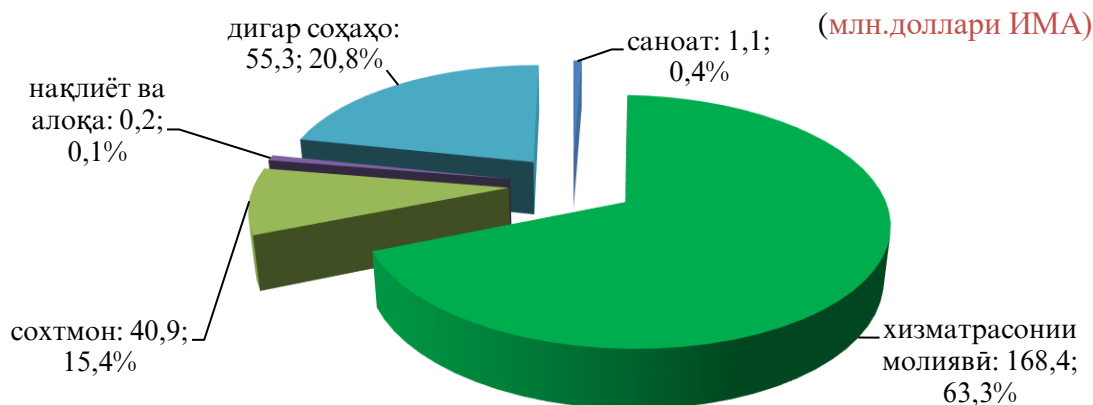
Диаграмма №2
Ҷалби сармояи мустақими хориҷӣ ба соҳаҳо

Дигар намуди сармоя аз ҷумла, қарзҳо ба соҳаҳои саноат – 1,1 млн. доллари ИМА (0,4%), хизматрасонии молиявӣ – 168,4 млн. доллари ИМА (63,3%), сохтмон – 40,9 млн. доллари ИМА (15,4%), нақлиёт ва алоқа – 0,2 млн. доллари ИМА (0,1%) ва дигар соҳаҳо – 55,3 млн. доллари ИМА (20,8%) равона гардидаанд.

Диаграмма №3

Чалби сармояи хориҷӣ аз рӯи дигар намуди сармоягузорӣ

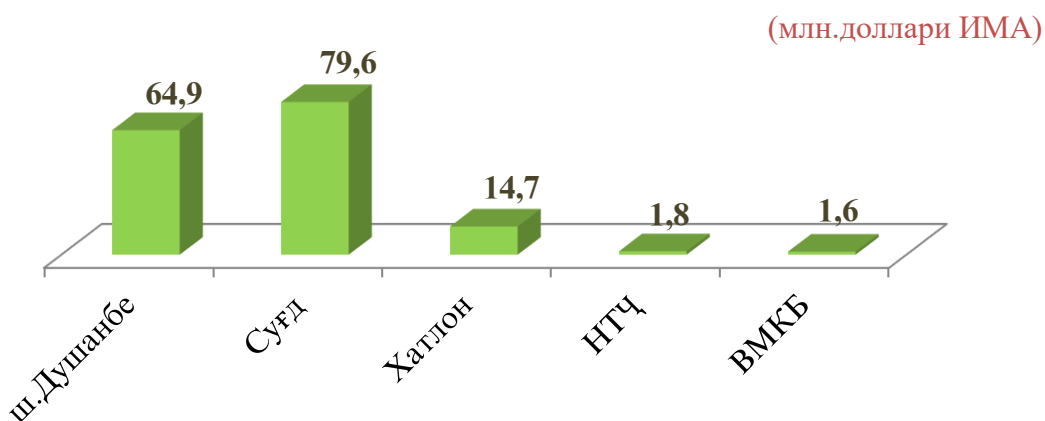

Дар соли 2020 ба иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон сармояи мустақими хориҷӣ бештар аз чониби **Ҷумҳурии Халқии Хитой – 120,3 млн. долл. ИМА – 74%** (хизматрасонии молиявӣ, алоқа, сохтмон, омӯзиши геологӣ ва истихроҷ, саноати сохтмонӣ, истихроҷ ва истеҳсоли маҳсулоти нафтӣ ва газӣ), **Федератсияи Россия – 14,0 млн. долл. ИМА – 8,6%** (хизматрасонии молиявӣ, алоқа, сохтмон), **Кипр – 8,2 млн. долл. ИМА – 5,1%** (хизматрасонии молиявӣ), **Туркиё – 7,8 млн. долл. ИМА – 4,8%** (саноати коркард, сохтмон, хизматрасонии молиявӣ), **Швейтсария – 5,9 млн. доллари ИМА – 3,7%** (хизматрасонии молиявӣ), **Фаронса – 3,2 млн. доллари ИМА – 2,0%** (хизматрасонии молиявӣ), **Шоҳигарии Британияи Кабир – 0,9 млн. долл. ИМА – 0,5%** (хизматрасонии молиявӣ, саноат, омӯзиши геологӣ ва истихроҷ) ва аз чониби дигар давлатҳо бошад – 2,2 млн. долл. ИМА – 1,3% ворид гардидааст.

Дар соли 2020 воридоти сармояи мустақими хориҷӣ бештар ба шаҳри Душанбе – 39,9% (64,9 млн. долл. ИМА), Вилояти Суғд – 49% (79,6 млн. долл. ИМА), Вилояти Хатлон – 9% (14,7 млн. долл. ИМА), Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон – 1% (1,6 млн. долл. ИМА) ва ба ноҳияҳои тобеъи ҷумҳурӣ бошад – 1,1% (1,8 млн. долл. ИМА) равона гардидааст.

Диаграмма №4

Чалби сармояи хориҷӣ ба минтақаҳо

Таҳлили аналитикӣ оид ба ҷалби сармоягузори хориҷӣ ба иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2007 - 2020

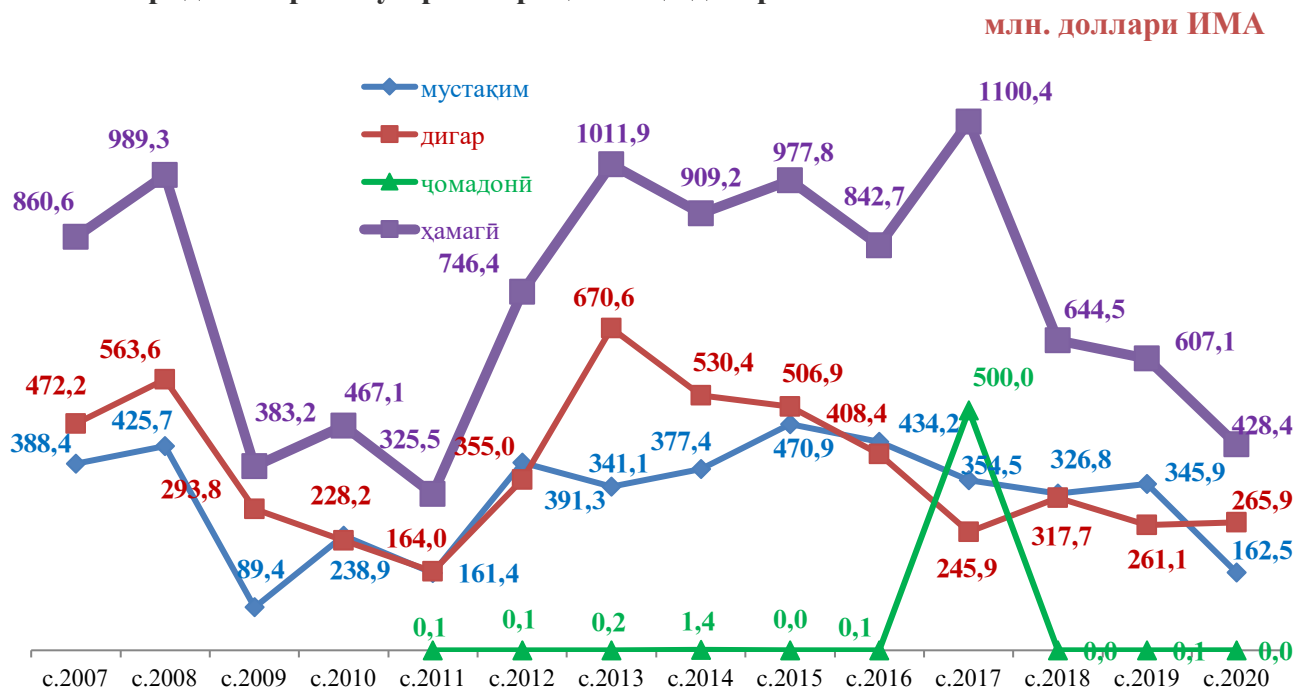
Тибқи маълумоти Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридоти умумии сармоягузори хориҷӣ дар солҳои 2007-2020, 10 млрд. 294 млн. доллари ИМА-ро ташкил додааст, ки аз он 4 млрд. 508 млн. долл. ИМА сармоягузори мустақим, 5 млрд. 283 млн. долл. ИМА-ро қарзҳои аз ҷониби корхонаву ташкилотҳо ҷалбгардида ва 502,0 млн. долл. ИМА-ро сармоягузори портфелӣ (евробондҳо) мебошанд.

Аз он ҷумла:

солҳо	Ҷалби сармоя			Ҷамағӣ млн.дол. ИМА
	Мустақим	Дигар намуди сармоягузорӣ	Сармоягузори портфелӣ	
2007	388,4	472,2		860,6
2008	425,7	563,6		989,3
2009	89,4	293,8		383,2
2010	238,9	228,2		467,1
2011	161,4	164,0	0,1	325,5
2012	391,3	355,0	0,1	746,4
2013	341,1	670,6	0,2	1011,9
2014	377,4	530,4	1,4	909,2
2015	470,9	506,9	0,0	977,8
2016	434,2	408,4	0,1	842,7
2017	354,5	245,9	500,0	1100,4
2018	326,8	317,7		644,5
2019	345,9	261,1	0,1	607,1
2020	162,5	265,9		428,4
Ҷамағӣ	4508,4	5283,7	502	10294,1

Эзоҳ: тахти мафҳуми «Дигар намуди сармоягузорӣ» қарзҳои имтиёзнок ва дигар воситаҳои молиявӣ дар назар дошта мешавад

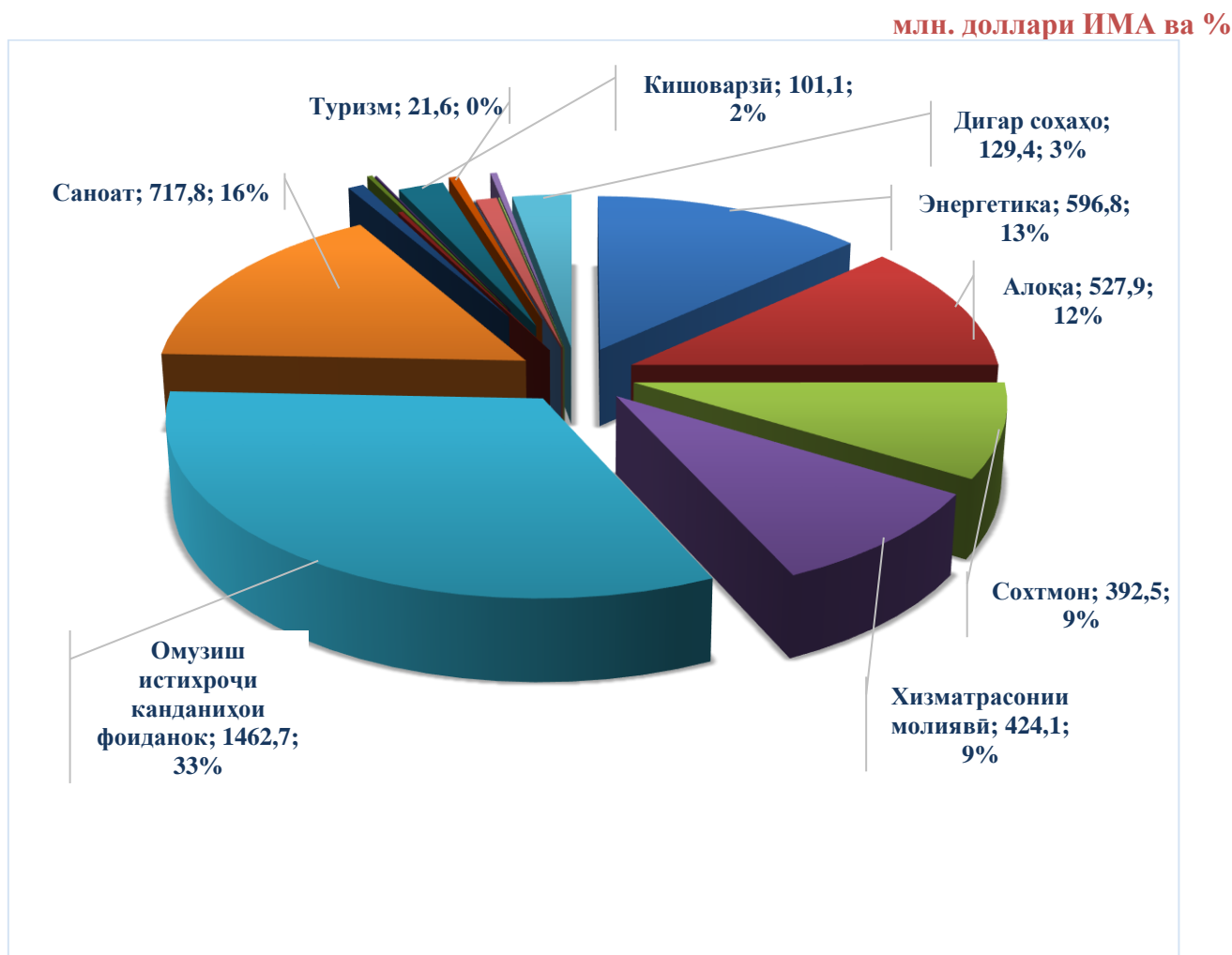
Диаграмма №1
Воридоти сармоягузори хориҷӣ тибқи диаграмма

Воридоти сармояи мустақими хориҷӣ дар солҳои 2007 - 2020 асосан ба соҳаҳои энергетика - 596,8 млн. долл. ИМА, алоқа - 527,9 млн. долл. ИМА, сохтмон – 392,5 млн. долл. ИМА, хизматрасонии молиявӣ – 424,1 млн. долл. ИМА, омӯзиши геологӣ ва истихроҷи канданиҳои ғоиданок – 1462,7 млн. долл. ИМА, саноат – 717,8 млн. долл. ИМА, савдо – 35,9 млн. долл. ИМА, саноати хуроқа – 10,9 млн. долл. ИМА, сохтмони роҳҳо – 11,3 млн. долл. ИМА, тандурустӣ – 5 млн. долл. ИМА, кишоварзӣ – 101,1 млн. долл. ИМА, сайёҳӣ – 21,6 млн. долл. ИМА, маориф – 46,1 млн. долл. ИМА, нақлиёт – 2,5 млн. долл. ИМА, саноати сохтмонӣ – 14,8 млн. долл. ИМА, ва дигар соҳаҳо – 129,4 млн. долл. ИМА равона шудааст.

Диаграмма №2

Воридоти сармоягузори мустақими хориҷӣ дар солҳои 2007-2020

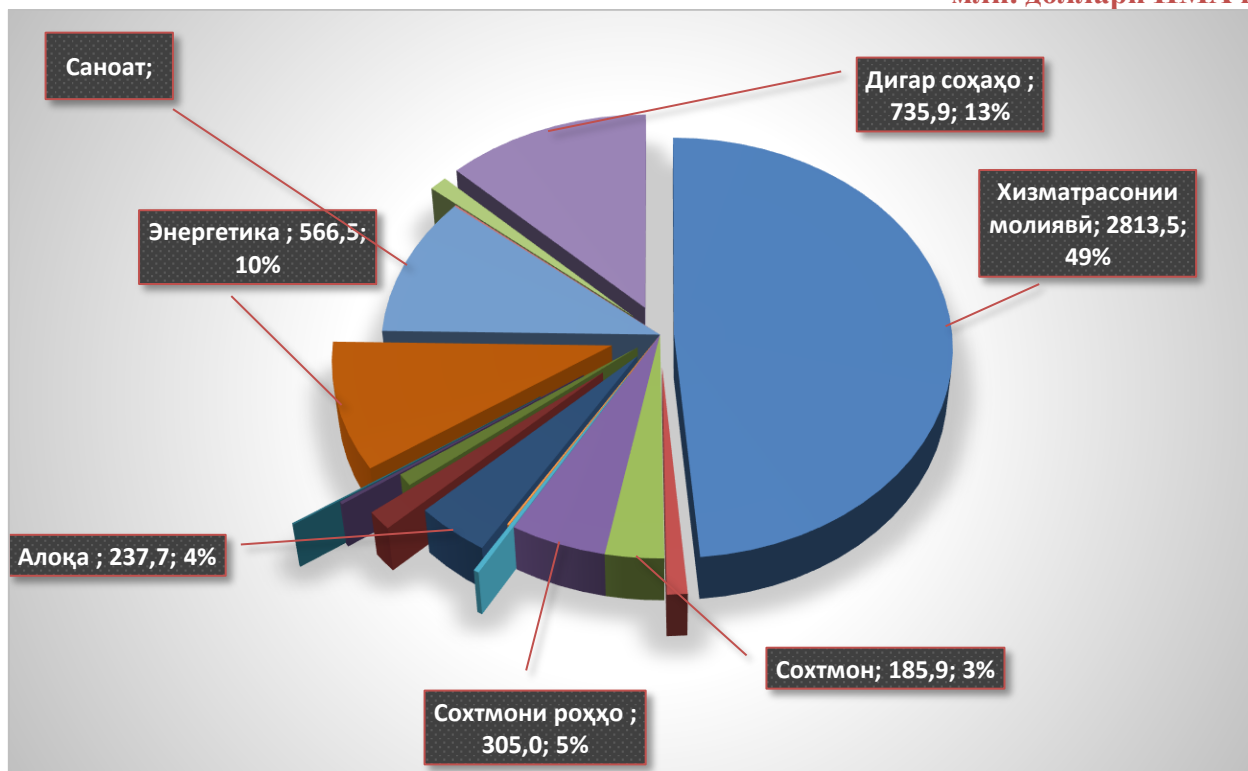

Қарзҳои мазкур асосан ба соҳаҳои хизматрасонии молиявӣ - 2 млрд 813,5 млн. доллари ИМА, омӯзиши геологӣ ва истихроҷи канданиҳои ғоиданок – 64,9 млн. долл. ИМА, сохтмон – 185,9 млн. доллари ИМА, сохтмони роҳҳо – 305 млн. доллари ИМА, сохтмони мактабҳои миёна – 17,6 млн. доллари ИМА, тандурустӣ – 6,6 млн. доллари ИМА, алоқа – 237,7 млн. доллари ИМА, обтаъминкунӣ ва соҳилмустаҳкамкунӣ – 83,6 млн. доллари ИМА, кишоварзӣ – 53,1 млн. доллари ИМА, маориф – 12,9 млн. доллари ИМА, дар самти идоракунии давлатӣ - 7 млн. доллари ИМА, энергетика – 566,5 млн. доллари ИМА, саноат – 621,4 млн. доллари ИМА, савдо – 6,9 млн. доллари ИМА, нақлиёти ҳавоӣ – 65,4 млн. доллари ИМА ва дигар соҳаҳо (таҷҳизоти технологӣ) – 735,9 млн. доллари ИМА равона гаштаанд.

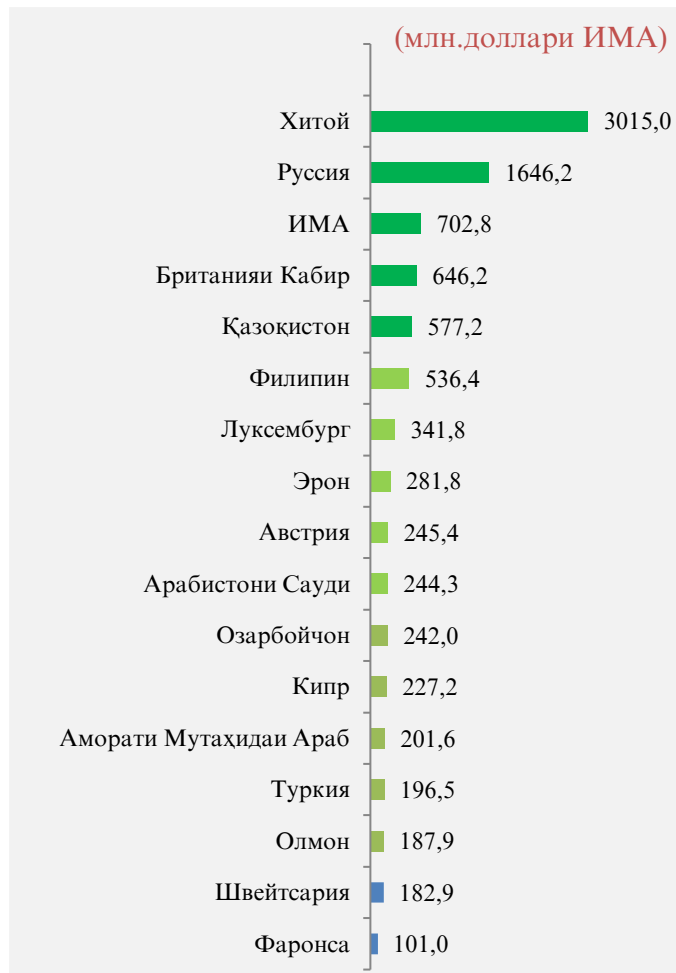
Диаграмма №3

Воридоти дигар намуди сармоягузори хориҷӣ дар солҳои 2007-2020

млн. доллари ИМА ва %

Дар соли 2007-2020 ба иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон 65 давлати ҷаҳон сармояи хориҷӣ ворид намудаанд, ки бештар онҳо аз ҷониби **Ҷумҳурии Халқии Хитой** – 3 млрд. 15 млн. долл. ИМА - 29,3% (алоқа, соҳтмон хизматрасонии молиявӣ, омӯзиши геологӣ ва истихроҷ, монтажи таҷҳизоти технологӣ, саноат, соҳтмон ва дигар намуди хизматрасониҳо), **Федератсияи Россия** - 1 млрд. 646,0 млн. долл. ИМА - 16,0% (соҳтмон, алоқа, омӯзиши геологӣ, хизматрасонии молиявӣ, тандурустӣ, саноат соҳтмон, савдо энергетика, туризм ва дигар намуди хизматрасонӣ), **Иёлоти Мутаҳиди Амрико** – 702,8 млн. долл. ИМА – 6,8% (алоқа, хизматрасонии молиявӣ, маориф, кишоварзӣ, тандурустӣ, обтаъминкунӣ ва сохилмустаҳкамкунӣ соҳтмон, омӯзиши геологӣ ва истихроҷ, саноат), **Британия Кабир** – 694,2 млн. долл. ИМА – 6,75% (омӯзиши геологӣ-истихроҷ, соҳтмон, хизматрасонии молиявӣ, истихроҷи ангишт, саноат ва савдо), **Қазоқистон** 577,2 млн. долл. ИМА – 5,6% (хизматрасонии молиявӣ, омӯзиши

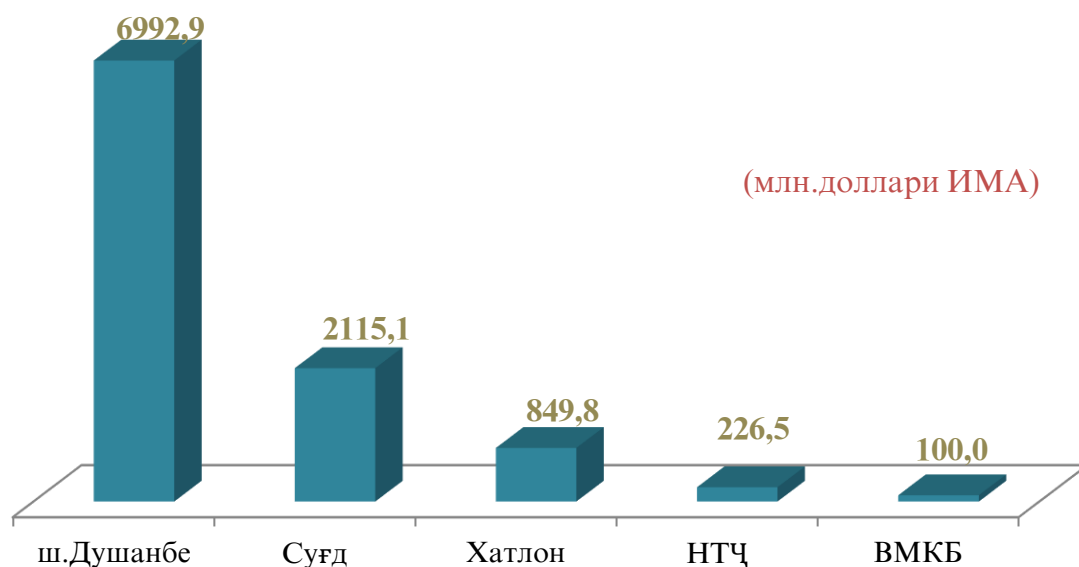

геологӣ ва истихроҷ, саноат, савдо), **Филиппин** – **536,4** млн. долл. ИМА – 5,2% (кишоварзӣ, сохтмони роҳ, хизматрасонӣ, монтажи таҷҳизоти технологӣ, хизматрасонии молиявӣ, идоракунии давлатӣ, тандурустӣ, маориф), **Люксембург** – **341,8** млн. долл. ИМА – 3,3% (хизматрасонии молиявӣ), **Эрон** – **281,8** млн. долл. ИМА – 2,7% (саноат, сохтмон, хизматрасонии молиявӣ, савдо), **Озарбойҷон** – **242,0** млн. долл. ИМА – 2,3% (хизматрасонии молиявӣ), **Австрия** – **245,4** млн. долл. ИМА – 2,4% (хизматрасонии молиявӣ, монтажи таҷҳизоти технологӣ), **Кипр** – **227,2** млн. долл. ИМА – 2,2% (сохтмон, туризм, савдо), **Арабистони Саудӣ** – **244,3** млн. долл. ИМА – 2,4% (хизматрасонии молиявӣ, саноат, савдо), **Аморати Мутаҳиди Араб** – **201,6** млн. долл. ИМА – 2,0% (хизматрасонии молиявӣ, омӯзиши геологӣ ва истихроҷ, саноат, савдо), **Туркия** – **196,5** млн. долл. ИМА – 1,9% (хизматрасонии молиявӣ, саноат, савдо), **Олмон** – **187,9** млн. долл. ИМА – 1,8% (хизматрасонии молиявӣ), **Швейцария** – **182,9** млн. долл. ИМА – 1,8% (хизматрасонии молиявӣ), **Франса** – **101** млн. долл. ИМА – 1% (хизматрасонии молиявӣ, саноат, савдо) ва **дигар давлатҳо** – **667,8** млн. долл. ИМА – 7% мебошад.

Дар соли 2008-2020 воридоти сармояи хориҷӣ бештар ба шаҳри Душанбе – **68%** (6 млрд **992,9** млн. долл. ИМА), Вилояти Суғд – **21%** (2 млрд **115,1** млн. долл. ИМА), Вилояти Хатлон – **8,3%** (**849,8** млн. долл. ИМА), Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон – **1%** (**100,0** млн. долл. ИМА) ва ба ноҳияҳои тобеъи ҷумҳурӣ бошад – **2,2%** (**226,5** млн. долл. ИМА) равона гардидааст.

Диаграмма №4

Воридоти сармоягузори хориҷӣ ба минтақаҳои ҷумҳурӣ дар солҳои 2008-2020

Раёсати пешбурди фаъолияти сармоягузорӣ

Тибқи маълумотҳои оморӣ Агенсии оморӣ назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон